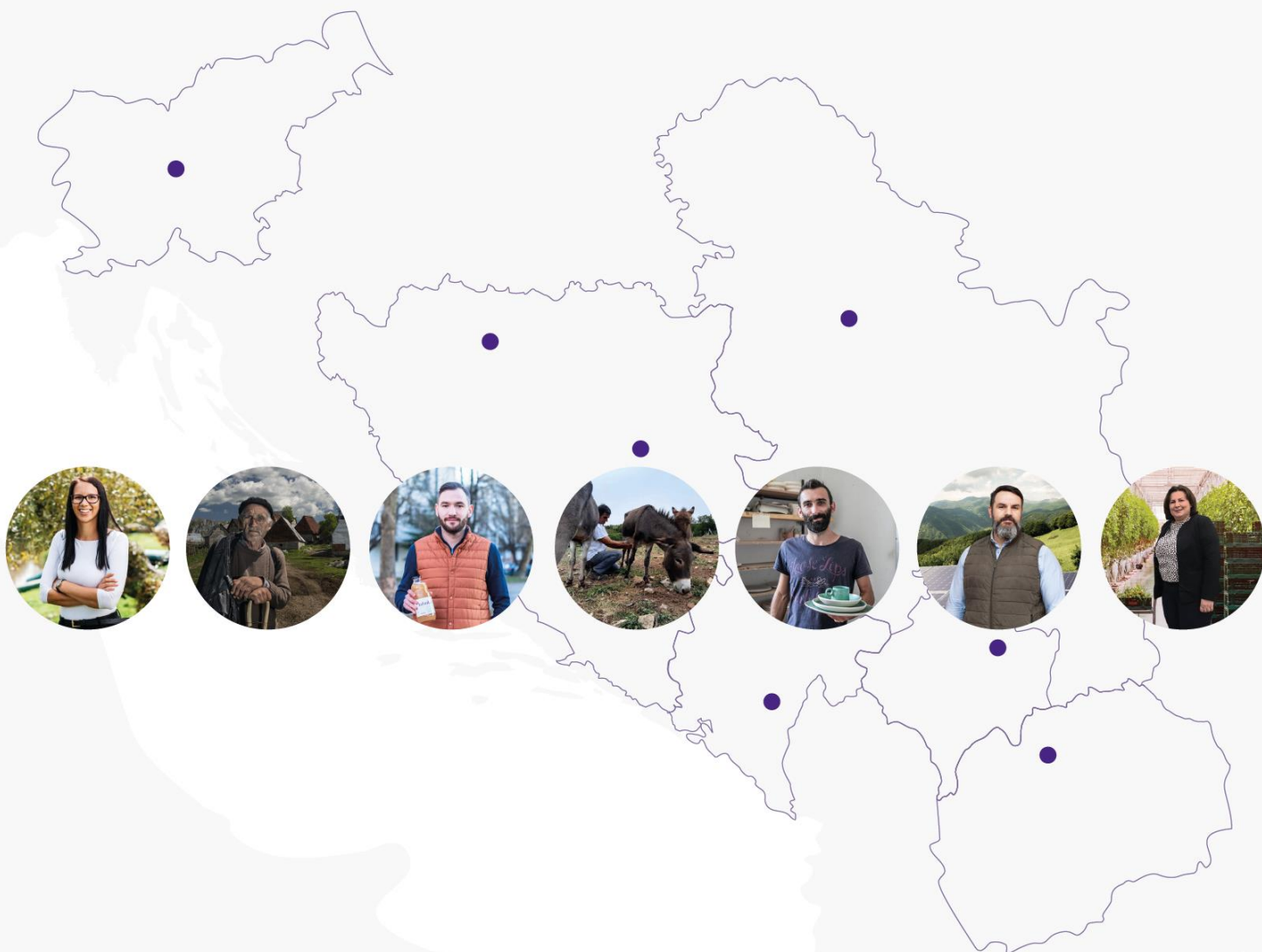

Tu je naš dom

Q3 2021 | Razkritja po 3. stebru baselskih standardov

1.	Ključni poudarki	3
2.	Uvod	4
3.	Področje uporabe	5
4.	Kapital in kapitalske zahteve	6
4.1.	Kapitalska ustreznost	6
4.2.	Kapitalske zahteve	8
4.3.	Dejavniki tveganja in napoved	9
4.4.	Informacije o covid-19 moratorijih	12
4.5.	CRR »Hitri popravek«	15
5.	Likvidnost	16
6.	Priloga	20

Kratice

AT1	Dodatni temeljni kapital (Additional Tier 1 capital)	ILAAP	Proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)
AVA	Zahteva po preudarnem vrednotenju (Additional Valuation Adjustments)	ISDA	Mednarodno združenje za zamenjalne posle in izvedene finančne instrumente (International Swaps and Derivatives Association)
BDP	Bruto družbeni proizvod	JVE	Jugo-vzhodna Evropa
BS	Banka Slovenije	LCR	Količnik likvidnostnega kritja (Liquidity coverage ratio)
CBR	Zahteva po skupnem blažilniku (Combined buffer requirement)	MDA	Maksimalni znesek za delitev (Maximum Distributable Amount)
CCR	Kreditno tveganje nasprotne stranke (Counterparty credit risk)	MSP	Mala in srednja podjetja
CET 1	Navadni lastniški temeljni kapital (Common equity tier 1 capital)	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
COVID-19	Koronavirusna bolezen 2019 (Coronavirus Disease 2019)	NGW	Negativno dobro ime (Negative Goodwill)
CRD	Direktiva o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive)	OCR	Celotna kapitalska zahteva (Overall capital requirement)
CRD V	Direktiva in Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive & Regulation)	P1R	Zahteva 1. stebra (Pillar 1 Requirement)
CRR	Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Regulation)	P2G	Priporočila po 2. stebri (Pillar 2 Guidance)
CVA	Prilagoditev kreditnega vrednotenja (Credit valuation adjustment)	P2R	Zahteva 2. stebra (Pillar 2 Requirement)
DSPI	Druge sistemsko pomembne institucije	PNPO	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja
EBA	Evropska bančna avtoriteta	RWA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk-weighted assets)
ECB	Evropska Centralna Banka	SREP	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (Supervisory Review and Evaluation Process)
EMIR	Uredba o infrastrukturi evropskega trga (European Market Infrastructure Regulation)	T1	Temeljni kapital (Tier 1 capital)
EU	Evropska unija	T2	Dodatni kapital (Tier 2 capital)
GMRA	Glovalna krovna pogodba o repo dogovorih (Global Master Repurchase Agreement)	TREA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Total risk exposure amounts)
HQLA	Visokokakovostna likvidna sredstva (High-quality liquid assets)	TSCR	Skupna kapitalska zahteva SREP (Total SREP capital requirement)
ICAAP	Proces ocenjevanja notranje kapitalske ustreznosti (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	ZBan-3	Zakon o bančništvu

1. Ključni poudarki (Člen 447 CRR)

Tabela 1 – EU KM1 – Ključne metrike

	a	b	c	d	e
	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 3. 2021	31. 12. 2020	30. 9. 2020
Razpoložljivi kapital (zneski)					
1 Navadni lastniški temeljni kapital	1.891.439	1.879.419	1.734.201	1.753.448	1.618.543
2 Temeljni kapital	1.905.247	1.885.268	1.739.075	1.768.062	1.623.350
3 Skupni kapital	2.200.649	2.172.353	2.025.437	2.065.463	1.909.623
Zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti					
4 Znesek skupne izpostavljenosti tveganju	12.824.373	12.755.591	12.615.065	12.421.028	8.863.242
Kapitalski količniki (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)					
5 Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala	14,75 %	14,73 %	13,75 %	14,12 %	18,26 %
6 Količnik temeljnega kapitala	14,86 %	14,78 %	13,79 %	14,23 %	18,32 %
7 Količnik skupnega kapitala	17,16 %	17,03 %	16,06 %	16,63 %	21,55 %
Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)					
EU 7a Dodatne kapitalske zahteve za obravnavanje tveganj, ki niso tveganje prevelikega finančnega vzvoda	2,75 %	2,75 %	2,75 %	2,75 %	2,75 %
EU 7b od tega: ki morajo biti sestavljene iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala	1,55 %	1,55 %	1,55 %	1,55 %	1,55 %
EU 7c od tega: ki morajo biti sestavljene iz temeljnega kapitala	2,06 %	2,06 %	2,06 %	2,06 %	2,06 %
EU 7d Skupna kapitalska zahteva v okviru PNPO	10,75 %	10,75 %	10,75 %	10,75 %	10,75 %
Zahteva po skupnem blažilniku in skupna kapitalska zahteva (kot odstotek zneska tveganju prilagojenih izpostavljenosti)					
8 Varovalni kapitalski blažilnik	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
EU 10a Blažilnik za druge sistemsko pomembne institucije	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %	1,00 %
11 Zahteva po skupnem blažilniku	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %
EU 11a Skupna kapitalska zahteva	14,25 %	14,25 %	14,25 %	14,25 %	14,25 %
12 Razpoložljivi navadni lastniški temeljni kapital po izpolnitvi skupne kapitalske zahteve v okviru PNPO	666.711	661.260	529.462	567.240	772.103
Količnik finančnega vzvoda					
13 Mera skupne izpostavljenosti	21.863.763	21.767.392	22.958.066	22.603.903	17.929.822
14 Količnik finančnega vzvoda	8,71 %	8,66 %	7,58 %	7,82 %	9,05 %
Količnik likvidnostnega kritja					
15 Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	5.285.726	5.452.822	4.915.250	5.003.026	4.710.397
EU 16a Denarni odlivi – skupna tehtana vrednost	2.549.144	2.595.621	2.474.875	2.413.243	1.902.299
EU 16b Denarni prilivi – skupna tehtana vrednost	608.638	595.460	598.477	470.139	348.371
16 Neto denarni odlivi skupaj (prilagojena vrednost)	1.940.506	2.000.161	1.876.398	1.943.104	1.553.928
17 Količnik likvidnostnega kritja	272,39 %	272,62 %	261,95 %	257,48 %	303,13 %
Količnik neto stabilnega financiranja					
18 Skupaj razpoložljivo stabilno financiranje	18.170.538	18.031.347	16.758.272	16.514.623	12.860.682
19 Skupaj potrebno stabilno financiranje	9.667.399	9.484.900	10.119.584	9.966.839	7.778.248
20 NSFR	187,96 %	190,11 %	165,60 %	165,70 %	165,34 %

Ključni podatki in količniki se odražajo skozi celotna Razkritja po 3. stebru, povzetek se odraža v tabeli 1.

Slika 1: Sprememba količnika skupnega kapitala

2. Uvod

Namen tega poročila je zagotoviti razkritja, skladna z zahtevami globalnega regulatornega okvirja za kapital in likvidnost, ki ga je vzpostavil Baselski odbor za bančni nadzor. Na evropski ravni se te izvajajo v skladu z zahtevami za razkritja, kot so določene v delu 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (Uredba o kapitalskih zahtevah ali CRR), in v Direktivi 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru nad kreditnimi institucijami in investicijskimi podjetji (Direktiva o kapitalskih zahtevah V ali CRD). CRR velja neposredno v državah članicah EU, medtem ko je bilo za CRD zahtevano, da se uvede preko nacionalnih zakonodaj držav članic EU. Dne 27. junija 2019 je bila objavljena sprememba CRR (Uredba (EU) št. 2019/876) z že veljavnimi nekaterimi določbami kakor tudi dopolnitev CRD (Direktiva (EU) 2019/878 – CRD V). Slovenija je te zahteve CRD implementirala v svojo nacionalno zakonodajo z Zakonom o bančništvu (ZBan-3). Dne 26. junija 2020 je bila objavljena dodatna dopolnitev CRR (Uredba (EU) št. 2020/873), kot odziv na pandemijo covida-19.

V kontekstu tega dokumenta »EU bančna zakonodaja« predstavlja paket CRR, CRD ter regulatorne/izvedbene tehnične standarde. Zanj v splošnem velja, da vsebuje naslednje tri stebre:

- 1. steber vsebuje mehanizme in zahteve, s katerimi finančne institucije izračunajo svoje minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje, tržno tveganje in operativno tveganje;
- namen 2. stebra je zagotoviti, da ima vsaka finančna institucija vzpostavljene učinkovite interne procese za ocenjevanje ustreznosti kapitala, ki temelji na natančni oceni tveganj. Nadzorniki imajo nalogo oceniti, kako dobro finančne institucije ocenjujejo svoje potrebe po kapitalski ustreznosti glede na svoja tveganja. Tveganja, ki se ne upoštevajo v 1. stebru, se upoštevajo v tem stebru;
- namen 3. stebra je dopolniti 1. in 2. steber. Zahteva, da finančne institucije razkrijejo informacije o obsegu uporabe zahtev iz EU bančne zakonodaje, zlasti glede kapitalskih zahtev/tehtane izpostavljenosti tveganjem (RWA) in virov, izpostavljenosti tveganjem in postopkov ocene tveganja.

Za lažje navajanje se v tem poročilu na zahteve sklicujemo kot na »3. steber«. Omenjeni 3. steber vključuje tako kvantitativne kot kvalitativne zahteve glede razkritij.

Vsa razkritja so pripravljena na konsolidirani osnovi (bonitetna oz. regulatorna konsolidacija) in v tisoč EUR, razen kjer je navedeno drugače. Morebitna neskladja med podatki, razkritimi v tem dokumentu, so posledica zaokroževanja.

CRD V zahteva, da NLB Skupina razkrije informacije najmanj na letni ravni. Za zagotovitev učinkovite komunikacije o poslovanju in profilu tveganosti NLB Skupine, slednja posebno pozornost namenja morebitni potrebi po pogostejši objavi informacij kakor letno. Ločen dokument Razkritja po 3. stebru je četrletno objavljen na internetni strani NLB <https://www.nlb.si/financna-porocila> in sledi objavi letnega oziroma medletnega poročila NLB Skupine.

Preverjanje in vir podatkov

Informacije, vključene v razkritja, je potrebno preveriti prek strogega postopka notranjega nadzora in upravljanja. Za primarne kontrole so zadolženi nosilci posameznih vsebin. Na vsak datum poročanja morajo biti posredovana kvantitativna razkritja v posameznih predlogah, natančno usklajena z informacijami, kot so razkrite v letnem ali medletnem poročilu oz. poročilih regulatorju (Corep in Finrep). To poročilo ni bilo revidirano.

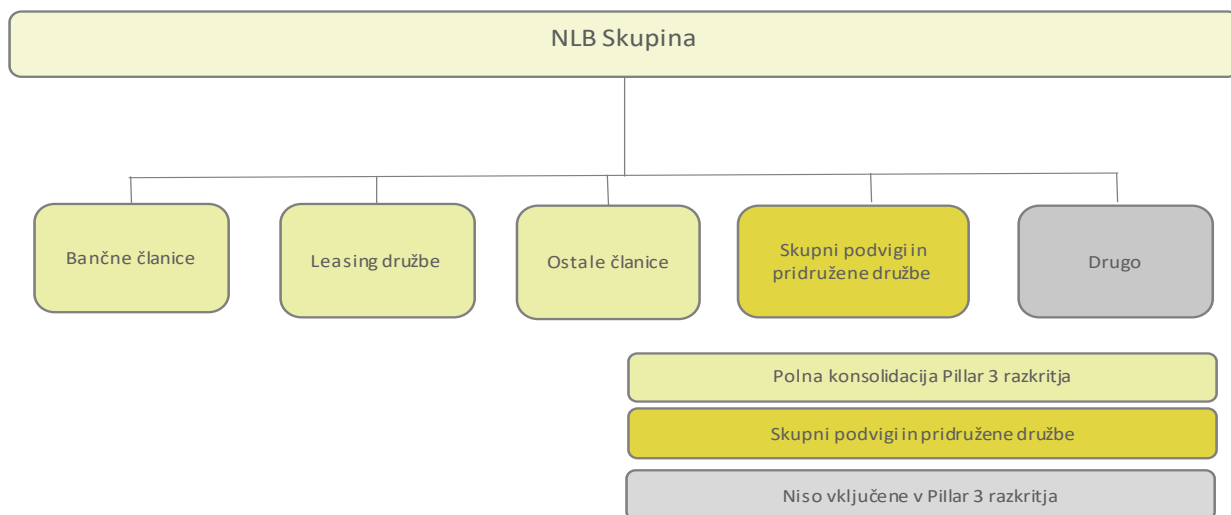
Nekatere kvantitativne informacije v tem dokumentu temeljijo na finančnih podatkih, ki jih vsebuje Medletno poročilo NLB Skupine za Q3 2021, druge kvantitativne informacije pa so bile pridobljene iz rednega regulatornega poročanja (Finrep in Corep) in so bile izračunane v skladu z zakonskimi zahtevami. Kvantitativni podatki iz razkritij torej niso vedno neposredno primerljivi s kvantitativnimi podatki iz Medletnega poročila NLB Skupine za Q3 2021.

3. Področje uporabe

(člen 436 (a) in 437 (a) CRR)

V skladu s kapitalsko zakonodajo ima NLB (LEI koda 5493001BABFV7P27OW30) položaj »matične banke EU« in je tako matična družba NLB Skupine. NLB mora zato podatke razkrivati na konsolidirani osnovi. Konsolidirani računovodski izkazi za namen razkritij temeljijo na zahtevah CRR (regulatorni obseg konsolidacije). Povzetek predstavitve NLB Skupine v skladu z regulatornim obsegom konsolidacije je podan v nadaljevanju.

Slika 2: Prikaz NLB Skupine

Konsolidacija za *računovodske namene* obsega vse:

- odvisne družbe (bančne, leasing in druge), ki jih obvladuje Banka ali NLB Skupina,
- pridružene družbe, v katerih ima NLB Skupina posredno ali neposredno od 20 % do 50 % glasovalnih pravic, ima pomemben vpliv, vendar jih ne obvladuje, in
- skupaj obvladovane družbe (tj. skupaj obvladovane s strani NLB Skupine na podlagi pogodbe).

V nasprotju z računovodsko konsolidacijo *regulatorna konsolidacija* vključuje samo (v skladu z definicijami iz člena 4 CRR) kreditne institucije, finančne institucije, družbe za pomožne storitve in družbe za upravljanje. V primeru NLB Skupine to pomeni, da regulatorna konsolidacija ne vključuje družbe, ki posluje v drugi dejavnosti (ZUKD – NLB Zavod za upravljanje kulturne dediščine).

4. Kapital in kapitalske zahteve

4.1. Kapitalska ustreznost

Evropska bančna kapitalska zakonodaja (CRD V) predpisuje izpolnjevanje treh količnikov kapitalske ustreznosti, ki izražajo različno kakovost kapitala:

- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (razmerje med navadnim (CET1) kapitalom in tehtano izpostavljenostjo tveganjem (RWA)), ki mora znašati vsaj 4,5 %;
- količnik temeljnega kapitala (razmerje med temeljnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 6 %;
- količnik skupnega kapitala (razmerje med celotnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 8 %.

Poleg navedenih količnikov, ki tvorijo zahtevo 1. stebra (P1R), mora Banka izpolnjevati tudi druge zahteve in priporočila, ki jih posamezni banki lahko predpiše nadzorna institucija ali pa so predpisane že z zakonodajo:

- zahteva 2. stebra (PNPO oz. SREP zahteva): banki lastna obvezna zahteva, ki jo določi nadzorna institucija v okviru procesa SREP (skupaj z zahtevami iz 1. stebra predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP – TSCR (»Total SREP Capital Requirement«));
- veljavna zahteva po skupnem blažilniku (CBR – 'Combined Buffer Requirement'): sistem kapitalskih blažilnikov, dodanih nad zahtevo TSCR – neizpolnjevanje CBR ni kršitev kapitalskih zahtev, temveč sproži omejitve v razdelitvi dividend in drugih izplačil iz kapitala. Nekateri blažilniki so zakonsko predpisani za vse banke, nekateri pa so specifični za posamezno banko in so jih predpisale nadzorne institucije (CBR in TSCR skupaj tvorita celotno kapitalsko zahtevo – OCR – »Overall Capital Requirement«);
- priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (»Pillar 2 Capital Guidance«, P2G): banki lastno kapitalsko priporočilo, ki ga določi nadzorna institucija skozi proces SREP. Kot priporočilo ni obvezno, neizpolnjevanje ne vpliva na razdelitev dividend ali druga izplačila iz dobička, vendar lahko vodi v okrepljen nadzor in naložitev ukrepov za povrnitev ustrezne ravni kapitala (vključujoč pripravo načrta ponovne vzpostavitve kapitala).

Tabela 2 – Kapitalske zahteve in blažilniki NLB Skupine

		2021	od 12. 3. 2020 dalje	od 1. 1. 2020 do 11. 3. 2020
Zahteva 1. stebra (P1R)	CET1	4,5 %	4,5 %	4,5 %
	AT1	1,5 %	1,5 %	1,5 %
	T2	2,0 %	2,0 %	2,0 %
Zahteva 2. stebra (P2R)	CET1	1,55 %	1,55 %	0,0 %
	Temeljni kapital	2,06 %	2,06 %	0,0 %
	Skupni Kapital	2,75 %	2,75 %	2,75 %
Skupna kapitalska zahteva SREP (TSCR)	CET1	6,05 %	6,05 %	7,25 %
	Temeljni kapital	8,06 %	8,06 %	8,75 %
	Skupni Kapital	10,75 %	10,75 %	10,75 %
Zahteva po skupnem blažilniku (CBR)				
Varovalni kapitalski blažilnik	CET1	2,5 %	2,5 %	2,5 %
DSPI blažilnik	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
Proticiklični blažilnik	CET1	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Celotna kapitalska zahteva (OCR) = MDA prag	CET1	9,55 %	9,55 %	10,75 %
	Temeljni kapital	11,56 %	11,56 %	12,25 %
	Skupni Kapital	14,25 %	14,25 %	14,25 %
Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (P2G)				
Priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra (P2G)	CET1	1,0 %	1,0 %	1,0 %
OCR + P2G	CET1	10,55 %	10,55 %	11,75 %

Celotna kapitalska zahteva (OCR) je znašala 14,25 % na konsolidirani osnovi, kar vključuje:

- 10,75 % TSCR (8 % zahteva prvega stebra in 2,75 % zahteva drugega stebra) in
- 3,5 % CBR (2,5 % varovalni kapitalski blažilnik, 1 % kapitalski blažilnik za druge sistemsko pomembne institucije (DSPI) in 0 % proticiklični blažilnik).

Kapitalske smernice v okviru 2. stebra, ki morajo biti v celoti sestavljene iz kapitala CET1, ostajajo na relativno nizki ravni 1,0 %.

Kapitalska ustreznost NLB Skupine in NLB ostaja na stopnji, ki pokriva vse trenutne in napovedane kapitalske zahteve, vključno z zahtevami glede kapitalskih blažilnikov in preostalimi trenutno znanimi zahtevami, ter je skladna s kapitalskimi smernicami v okviru 2. stebra (P2G).

Tabela 3 – Kapitalska ustreznost NLB Skupine

	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 12. 2020
Vplačani kapitalski instrumenti	200.000	200.000	200.000
Vplačani presežek kapitala	871.378	871.378	871.378
Zadržani dobiček	766.466	766.975	552.146
Priznani dobiček ali izguba tekočega leta	-	-	63.635
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	15.756	19.102	21.588
Druge rezerve	13.522	13.522	13.522
Manjšinski deleži	62.029	47.068	71.562
Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA)	(3.568)	(3.603)	(3.632)
(-) Dobro ime	(3.529)	(3.529)	(3.529)
(-) Druga neopredmetena sredstva	(30.522)	(31.470)	(33.222)
(-) Nezadostno kritje za nedonosne izpostavljenosti	(93)	(24)	-
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	1.891.439	1.879.419	1.753.448
Manjšinski deleži	13.808	5.849	14.614
Dodatni temeljni kapital (AT1)	13.808	5.849	14.614
TEMELJNI KAPITAL (T1)	1.905.247	1.885.268	1.768.062
Kapitalski instrumenti in podrejeni dolgov ustrezni za T2 kapital	284.595	284.595	284.595
Manjšinski deleži	10.807	2.490	12.806
Dodatni kapital (T2)	295.402	287.085	297.401
KAPITAL SKUPAJ	2.200.649	2.172.353	2.065.463
Izpostavljenost kreditnemu tveganju	10.648.018	10.595.435	10.222.923
Izpostavljenost tržnemu tveganju	1.228.663	1.212.276	1.250.563
Izpostavljenost tveganju prilagoditve kreditnega vrednotenja	350	538	200
Izpostavljenost operativnemu tveganju	947.342	947.342	947.342
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	12.824.373	12.755.591	12.421.028
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	14,7 %	14,7 %	14,1 %
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	14,9 %	14,8 %	14,2 %
Količnik skupnega kapitala	17,2 %	17,0 %	16,6 %

Konec septembra 2021 je količnik skupnega kapitala za NLB Skupino znašal 17,2 % (0,5 odstotne točke višje kakor konec leta 2020), in za NLB 25,4 % (1,7 odstotne točke nižje kakor konec leta 2020). Konec septembra 2021 je količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik) na nivoju Skupine znašal 14,7 % (0,6 odstotne točke višje kakor konec leta 2020). Višja skupna kapitalska ustreznost izhaja iz višjega kapitala (135,2 mio EUR na nivoju NLB Skupine), ki je kompenziral povečanje tveganju prilagojene aktive (RWA). Glavni učinek na kapital je imela vključitev Negativnega dobrega imena v Zadržane dobičke v znesku 137,9 mio EUR. Po drugi strani so se manjšinski deleži znižali za 12,3 mio EUR, predvsem zaradi povečanja lastniškega deleža v Komercialni banki Beograd.

V skladu s priporočilom ECB / Sklepom Banke Slovenije je bilo izplačilo dividend v letu 2021 razdeljeno v dve tranši. Znesek prve tranše v višini 12,0 mio EUR je bil izplačan dne 22. junija 2021, druga tranša v višini 12,8 mio EUR pa je bila izplačana po odpravi Sklepa Banke Slovenije dne 18. oktobra 2021. Banka predvideva izplačilo dodatne dividende v letu 2021, da bi dosegla skupno izplačilo v znesku 92,2 mio EUR. Predvidena kumulativna izplačila dividend v letu 2021 (92,2 mio EUR) niso vključena v izračun kapitala, zato v primerih izplačila dividend ni vpliva na kapital.

Razlaga dejavnikov spremembe RWA v 2021 je podana v poglavju 4.2 Kapitalske zahteve v tabeli 4 – EU OV1 - Pregled zneskov skupne izpostavljenosti tveganju za NLB Skupino.

Povečanje lastniškega deleža v Komercialni banki Beograd

NLB je 10. marca 2021 objavila prevzemno ponudbo v Republiki Srbiji za nakup vseh preostalih rednih in prednostnih delnic Komercialne banke Beograd. Rok za sprejem ponudb po prevzemni ponudbi se je iztekel 9. aprila 2021. NLB je pridobila dodatnih 801.876 rednih delnic, po zaključku ponudbe je imela v lasti 14.799.562 rednih delnic (87,99858 % glasovalnih pravic). NLB je prav tako pridobila 57.250 prednostnih delnic in po zaključku ponudbe imela v lasti 57.250 (15,32757 %) tega razreda delnic. Kupnina je znašala 2,7 mrd RSD (23,1 mio EUR).

V maju 2021 je NLB z javno ponudbo pridobila še dodatnih 47.485 navadnih delnic (sedaj ima 88,28093 % glasovalnih pravic). Kupnina je znašala 157,4 mio RSD (1,3 mio EUR).

4.2. Kapitalske zahteve (člen 438 (d) CRR)

NLB Skupina na konsolidirani ravni uporablja naslednje pristope pri izračunu kapitalskih zahtev po prvem stebru:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – enostavni pristop.

Pri izračunu kapitalskih količnikov je tveganje izraženo kot tveganju prilagojena izpostavljenost ali kapitalska zahteva. Kapitalska zahteva za posamezno tveganje znaša 8 % skupne izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Tabela 4 prikazuje sestavo tveganju prilagojenih izpostavljenosti NLB Skupine konec septembra 2021, konec junija 2021 in konec leta 2020, ter tudi sestavo kapitalskih zahtev konec septembra 2021.

Tabela 4 – EU OV1 – Pregled zneskov skupne izpostavljenosti tveganju NLB Skupine

		Znesek skupne izpostavljenosti tveganju (TREA)			Skupne kapitalske zahteve
		a	b	b-1	c
		30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 12. 2020	30. 9. 2021
1	Kreditno tveganje (brez CCR)	10.512.377	10.436.124	10.095.394	840.990
2	od tega po standardiziranem pristopu	10.512.377	10.436.124	10.095.394	840.990
6	Kreditno tveganje nasprotne stranke – CCR	34.386	59.586	28.286	2.751
7	od tega po standardiziranem pristopu	34.036	59.048	28.086	2.723
EU 8b	od tega prilagoditev kreditnega vrednotenja – CVA	350	538	200	28
20	Pozicijsko, valutno in blagovno tveganje (tržno tveganje)	1.228.663	1.212.276	1.250.563	98.293
21	od tega po standardiziranem pristopu	1.228.663	1.212.276	1.250.563	98.293
23	Operativno tveganje	947.342	947.342	947.342	75.787
EU 23a	od tega po enostavnem pristopu	947.342	947.342	947.342	75.787
24	Zneski pod pragom za odbitke (utež tveganja 250 %)	101.605	100.263	99.443	8.128
29	Skupaj	12.824.373	12.755.591	12.421.028	1.025.950

Tveganju prilagojena aktiva NLB Skupine se je v letu 2021 povečala za 403,3 mio EUR oziroma 68,8 mio EUR v zadnjem četrtletju. Tveganju prilagojena aktiva za kreditna tveganja se je v letu 2021 povečala za 425,1 mio EUR oziroma za 52,6 mio EUR v zadnjem četrtletju (vrstice 1, 7 in 24 v Tabeli 4). Večina povečanja izvira iz višjega prispevka NLB (273,5 mio EUR v 2021, vendar zmanjšanje prispevka za 12,9 mio EUR v zadnjem četrtletju), kar je povezano z novimi posojili v segmentih poslovanja s prebivalstvom in s podjetji, z naložbami v podrejene obveznice, ki predstavljajo instrumente Tier 2 in z naložbami v državne obveznice. Z namenom optimizacije RWA so nekatere bančne članice del svojih likvidnih sredstev preusmerile iz naložb v kategorijo centralne države ali centralne banke v kategorijo nizko tveganih poslovnih bank (največje zmanjšanje RWA opazamo pri Komercialni banki Beograd).

Znižanje tveganju prilagojene aktive za tržna tveganja in prilagoditve kreditnega vrednotenja (CVA) za 21,8 mio EUR v letu 2021 (vendar povečanje za 16,2 mio EUR v zadnjem četrtletju) (vrstice EU 8b in 20 v Tabeli 4) je predvsem posledica znižanja tveganja na tržnih dolžniških instrumentih za 79,5 mio EUR v letu 2021 oziroma 0,1 mio EUR v zadnjem četrtletju (kar je posledica zapiranja pozicij tržnih dolžniških instrumentov v Komercialni banki Beograd). Tveganju prilagojena aktiva za valutno tveganje se je glede na konec leta 2020 povečala za 57,6 mio EUR (oziroma za 16,5 mio EUR v zadnjem četrtletju) predvsem zaradi bolj odprtih pozicij v domačih valutah neevrskih odvisnih bank.

4.3. Dejavniki tveganja in napoved

Dejavniki tveganja

Dejavniki tveganja, ki vplivajo na poslovne napovedi, so (med drugim): občutljivost gospodarstva na morebitno recesijo evrskega območja ali na globalni ravni, povečanje kreditnih razmikov, potencialni likvidnostni odlivi, poslabšanje napovedi glede obrestnih mer, potencialni kibernetški napadi, regulatorni in davčni ukrepi, ki vplivajo na banke, ter druge geopolitične negotovosti.

Gospodarski zagon v regiji, kjer Skupina posluje, se je zaradi pandemije covida-19 poslabšal. Vlade v regiji so izvedle različne omilitvene ukrepe, da bi ublažile negativne vplive pandemije. V letu 2021 se je povrnila rast v regiji zaradi oživitve zasebne in investicijske potrošnje, a vendar ni zanesljivo, da se bo trenutni zagon v gospodarstvu nadaljeval tudi v bodoče.

Rast posojil na segmentu podjetij je ostala razmeroma zmerna, zlasti v trenutnih razmerah. Po drugi strani pa se je Skupina soočila s povečanim financiranjem hipotekarnih posojil, zlasti v Sloveniji, pa tudi v odvisnih bančnih članicah. Posledice pandemije covida-19 so povzročile zmerno poslabšanje kreditne kvalitete. Kljub temu je bilo v Skupini prisotno ugodno gibanje slabih posojil, kar se je odrazilo v nižjem deležu slabih posojil ter pozitivnih učinkih izterjave in poplačila bilančnih in izvenbilančnih terjatev. Strategija investiranja Skupine, ki se nanaša na upravljanje likvidnostnih rezerv v obliki obvezniškega portfelja Skupine, se prilagaja pričakovanim tržnim trendom v okviru opredeljene nagnjenosti za prevzemanje tveganj.

Posebna pozornost je namenjena stalnemu zagotavljanju storitev komitentom, njihovemu spremljanju, ukrepom za varovanje zdravja in preprečevanju kibernetških prevar.

V zvezi s tem Skupina natančno spremlja makroekonomske kazalce, ki so relevantni za njeno poslovanje:

- trendi gibanja BDP
- gospodarska klima
- brezposelnost
- zaupanje potrošnikov
- klima in napovedi na področju gradbeništva
- stabilnost vlog in rast posojil v bančnem sektorju
- gibanje kreditnih pribitkov in s tem povezane napovedi
- razvoj obrestnih mer in s tem povezane napovedi
- devizni tečaji
- drugi relevantni tržni kazalniki

V letu 2021 je Skupina pregledala metodologijo za oblikovanje rezervacij po MSRP 9 s testiranjem nabora relevantnih makroekonomskih scenarijev, tako da ustrezno odražajo trenutne okoliščine in z njimi povezane vplive v prihodnosti. V ta namen je Skupina razvila in pripravila sklop makroekonomskih scenarijev (tj. izhodiščni, blag in zaostren potek ekonomskega razvoja) za potrebe določitve pričakovanih kreditnih izgub.

Izhodiščni makroekonomski scenarij odraža enoten in celovit pogled ekonomskega razvoja za celotno Skupino, ki deluje na področju JVE. Scenarij je pripravljen z namenom, da različne poglede združi v enotno projekcijo makroekonomskih in finančnih spremenljivk za Skupino, kar je v skladu s konceptom, da ima Banka konsolidiran pogled na prihodnost gospodarskega razvoja v JVE. Prihodnji pogled gospodarskega razvoja na področju JVE je osnovan na podlagi mesečnega ekonomskega pogleda NLB, pripravljenega v aprilu 2021.

Alternativna makroekonomska scenarija sta osnovana na podlagi možnih učinkov pandemije covida-19 na ekonomski razvoj v naslednjih treh letih. Izhodišče pri obeh alternativnih scenarijih je pogled ECB pri blagem in oteženem reševanju pandemične krize in njenem pričakovanem vplivu na ekonomsko aktivnost v evrskem območju. Blag potek ekonomskega okrevanja predvideva reševanje zdravstvene krize do konca leta 2021, kateremu sledi dolgoročni proces oživitve ekonomske aktivnosti. Na drugi strani pa zaostren potek ekonomskega okrevanja predvideva dolgotrajnejšo pandemično krizo in trajno izgubo ekonomskega razvojnega potenciala. Vsi navedeni scenariji so bili vključeni v izračun pričakovanih kreditnih izgub v skladu z MSRP 9 po stanju 30. junija 2021.

Skupina je vzpostavila obsežen okvir stresnega testiranja in sisteme zgodnjega opozarjanja za različna področja tveganj z vgrajenimi dejavniki tveganja, ki so relevantni za poslovni model Skupine. Okvir stresnega testiranja je vgrajen v opredelitev prevzemanja tveganj (Risk Appetite), ICAAP, ILAAP in Plan reševanja (Recovery Plan), da bi preverili, kako lahko nepričakovane in močno zaostrene spremembe v poslovnem in makroekonomskem okolju vplivajo na kapitalsko ustreznost ali likvidnostno pozicijo Skupine. Tako okvir stresnega testiranja kot indikatorji plana reševanja podpirajo proaktivno upravljanje celotnega profila tveganj Skupine v teh okoliščinah, vključno s kapitalskimi in likvidnostnimi pozicijami z vidika prihodnosti.

Razpoložljivi ukrepi za obvladovanje tveganj na ravni Skupine so opredeljeni v različnih internih politikah ter se lahko uporabijo, kadar je to potrebno. Poleg tega izbira in uporaba razpoložljivih premostitvenih ukrepov temelji na večplastnem pristopu, ki upošteva izvedljivost ukrepa, vpliv ukrepa na poslovni model Skupine ter jakost učinka izbranega ukrepa.

Napoved

V evrskem območju naj bi se BDP letos povečal za 5,0 %. Zasebna potrošnja, ki je ključno gonilo gospodarskega okrevanja, naj bi v preostalem delu leta še naprej močno rasla ob sprostitev omejitvenih ukrepov in nakopičenih prihrankov, ki omogočajo sprostitev določenega zadržanega povpraševanja. Poleg tega naj bi poslovne naložbe ostale odporne, medtem ko bi okrevanje zunanega povpraševanja moralo podpirati močno rast izvoza. Inflacijski pritiski, ki izhajajo iz naraščajočih cen energentov in surovin, še vedno nerešenih ozkih grl v dobavnih verigah in pomanjkanja surovin, skupaj s še vedno trajajočo pandemijo covid-19 so ključna negativna tveganja za obete. Inflacija bi se lahko izkazala za višjo, če bodo inflacijski pritiski dolgotrajni. V Sloveniji naj bi letos BDP zrasel za 6,5 %, pri čemer bodo glavni dejavniki rasti potrošnja, investicije in tuje povpraševanje. Regija Skupine naj bi letos v povprečju zrasla za 6,1 %, pri čemer sta oživitve domačega in tujega povpraševanja glavni gonilni sili rasti.

Skupina se zavzema za trajnostni razvoj, saj je pri svojem poslovanju uvedla številne izboljšave na področju upravljanja okoljskih in družbenih tveganj. Ravno tako je znatno povečala uporabo digitalnih kanalov, izboljšala izkušnjo strank ter si prizadeva za fleksibilen lokalni digitalni ekosistem za zagotavljanje produktov in storitev.

V skladu z okrevanjem gospodarstva se v letu 2021 pričakuje močno rast posojil na področju poslovanja s prebivalstvom v Sloveniji s poudarkom na hipotekarnih kreditih. Poslovanje s podjetji in investicijsko bančništvo v Sloveniji naj bi ravno tako predvidoma raslo s pomočjo čezmejnega kreditiranja. Rast na tujih strateških trgih ostaja močna in se bo močno izboljšala zaradi prevzema Komercialne Banke, Beograd. Tako je izboljšanje obrestnih prihodkov predvsem posledica rasti obsega kreditov, uspešnega odziva na nenehne pritiske na marže na vseh trgih in produktivne uporabe likvidnih sredstev. Odpiranje gospodarstev in uvedba provizije za visoke bančne depozite sta spodbudila povpraševanje po proizvodih, ki ustvarjajo provizije, ter prihodke. Vse navedeno naj bi v letu 2021 prineslo skupne redne prihodke v višini več kot 600 mio EUR.

Zaveza glede omejevanja stroškov ostaja trdna. Skupina bo še naprej izvajala strog načrt obvladovanja stroškov, ki obravnava tako stroške dela, kot elemente drugih stroškov. Kljub temu naj bi se stroški v letu 2021 zmerno povečali zaradi pritiska na inflacijo stroškov dela v celotni regiji in nadaljnjih vlaganj v nadgradnjo informacijske tehnologije ob naraščajočem pomenu digitalnega bančništva ter nenazadnje stroškov integracije, povezanih z nakupom Komercialne Banke, Beograd.

Strošek tveganja se bo glede na predhodne projekcije za leto 2021 (20 do 40 b.t.) predvidoma občutno zmanjšal zaradi ugodnejšega makroekonomskega stanja v primerjavi s koncem leta 2020 in močnega napredka na področju razreševanja slabih posojil. Pričakuje se, da se bo gibal okrog -20 b.t.

Skupina je bila priča ugodnemu razvoju na področju upravljanja slabih posojil zaradi poplačil velikih podjetij in ostalih uspešno rešenih manjših izpostavljenosti v regiji. Zmerni trenutno pozitivni gospodarski trendi lahko zaradi negotovosti, ki izhaja iz morebitnih nadaljnjih valov covid-19, še dodatno negativno vplivajo na kakovost kreditnega portfelja, in sicer z morebitnim povečanjem izpostavljenosti v Skupini 2 in Skupini 3. Vendar pa zaradi precej stabilne kakovosti portfelja v preteklem obdobju ter drugih previdnostnih ukrepov za minimiziranje potencialnih prihodnjih izgub, s poudarkom na neprekinjenem izvajanju storitev za stranke in njihovem spremljanju, ta vpliv ne bi smel biti prekomeren.

Na področju likvidnosti stanje vlog na nivoju Skupine še vedno narašča (v Banki kot tudi bančnih članicah), čeprav se je rast depozitov fizičnih oseb ustalila v tretjem četrtletju 2021. Tudi v primeru uresničitve zelo neugodnega stresnega scenarija ima Skupina zadostne likvidnostne rezerve v obliki plasmajev pri ECB,

prvovrstnih dolžniških vrednostnih papirjev in plasmajev na denarnem trgu, vendar pa prilivi depozitov ustvarjajo dodaten pritisk na dobičkonosnost.

Kapitalski položaj predstavlja močno osnovo za izpolnjevanje vseh regulatornih kapitalskih zahtev, vključno s kapitalskimi blažilniki in drugimi trenutno znanimi zahtevami, kot tudi kapitalskih smernic v okviru 2. stebra. Banka preverja možnosti za morebitno izdajo Tier 2 instrumenta, s čimer bi lahko nadalje okrepila in optimizirala kapital na nivoju Banke in na konsolidiranem nivoju ter izkoristila trenutno ugodne tržne razmere. Skupina tudi v letu 2021 nadaljuje z dejavnostmi za optimizacijo tveganju prilagojene aktive.

V skladu s priporočilom ECB/Sklepom BS je bilo izplačilo dividend v letu 2021 razdeljeno v dve tranši. Znesek prve tranše v višini 12 mio EUR je bil izplačan dne 22. junija 2021, druga tranša v višini 12,8 mio EUR pa je bila izplačana po odpravi Sklepa BS dne 18. oktobra 2021. Banka predvideva izplačilo dodatne dividende v letu 2021, da bi dosegla skupno izplačilo v znesku 92,2 mio EUR.

Skupina s ciljem povečanja vrednosti za delničarje preučuje nadaljnje možnosti za združitve in prevzeme na domačem trgu in ostalih trgih v regiji, kjer Skupina še ni prisotna.

4.4. Informacije o covid-19 moratorijih

V skladu s Smernicami EBA/GL/2020/07 so v tabelah 5 do 7 predstavljene informacije o moratorijih in jamstvenih shemah. Vključeni so moratoriji, sprejeti skladno z zakonodajo in tudi ostali moratoriji, sklenjeni kot posledica covida-19.

Tabela 5 – Informacije o kreditih in drugih finančnih sredstvih, za katere veljajo (predpisani in ostali) moratoriji za NLB Skupino

30. 9. 2021	Bruto knjigovodska vrednost								Akumulirane oslavitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja								Bruto knjigovodska vrednost
	Donosno				Nedonosno				Donosno				Nedonosno				
	Skupaj	Skupaj	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: instrumenti s pomembnim povečanjem kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja, vendar niso oslavljeni (druga skupina)	Skupaj	Skupaj	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: verjetnost neplačila in niso zapadle ali so zapadle <= 90 dni	Skupaj	Skupaj	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: instrumenti s pomembnim povečanjem kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja, vendar niso oslavljeni (druga skupina)	Skupaj	Skupaj	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: verjetnost neplačila in niso zapadle ali so zapadle <= 90 dni	
Kreditni in druga finančna sredstva, za katere veljajo moratoriji	25.263	20.303	689	1.221	4.960	3.723	4.960	(2.613)	(153)	(58)	(65)	(2.460)	(1.821)	(2.460)		154	
od tega: gospodinjstva	2.347	1.491	627	915	856	834	856	(413)	(62)	(58)	(61)	(351)	(335)	(351)		154	
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	1.031	644	272	417	387	387	387	(32)	-	-	-	(32)	(32)	(32)		103	
od tega: nefinančne družbe	22.916	18.812	62	306	4.104	2.889	4.104	(2.199)	(91)	(1)	(5)	(2.108)	(1.486)	(2.108)		-	
od tega: mala in srednje velika podjetja	2.897	2.872	62	306	24	24	24	(27)	(8)	(1)	(5)	(18)	(18)	(18)		-	
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami	19.682	17.678	-	97	2.005	957	2.005	(1.116)	(84)	-	-	(1.031)	(495)	(1.031)		-	

31. 12. 2020	Bruto knjigovodska vrednost								Akumulirane oslavitve, akumulirane negativne spremembe poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja								Bruto knjigovodska vrednost
	Donosno				Nedonosno				Donosno				Nedonosno				
	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: instrumenti s pomembnim povečanjem kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja, vendar niso oslavljeni (druga skupina)	Od tega: verjetnost neplačila in niso zapadle ali so zapadle <= 90 dni	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: verjetnost neplačila in niso zapadle ali so zapadle <= 90 dni	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: instrumenti s pomembnim povečanjem kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja, vendar niso oslavljeni (druga skupina)	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: verjetnost neplačila in niso zapadle ali so zapadle <= 90 dni	Od tega: izpostavljenosti z ukrepi restrukturiranja	Od tega: verjetnost neplačila in niso zapadle ali so zapadle <= 90 dni	Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti				
														Skupaj	Skupaj	Skupaj	
Kreditni in druga finančna sredstva, za katere veljajo moratoriji	427.950	391.187	12.702	161.866	36.763	16.743	36.366	(26.908)	(12.027)	(1.263)	(9.148)	(14.881)	(9.302)	(14.663)	17.985		
od tega: gospodinjstva	130.186	121.069	3.529	47.464	9.117	3.347	8.757	(6.009)	(2.148)	(173)	(1.506)	(3.861)	(1.178)	(3.669)	4.189		
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	63.889	59.207	2.230	27.547	4.682	2.820	4.608	(1.901)	(475)	(59)	(421)	(1.426)	(942)	(1.419)	1.441		
od tega: nefinančne družbe	297.680	270.035	9.151	114.380	27.646	13.395	27.609	(20.897)	(9.877)	(1.090)	(7.641)	(11.020)	(8.124)	(10.995)	13.796		
od tega: mala in srednje velika podjetja	169.193	147.785	9.151	55.807	21.408	8.336	21.372	(13.963)	(7.193)	(1.090)	(5.372)	(6.770)	(4.460)	(6.745)	13.796		
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami	257.293	234.784	9.044	105.230	22.509	8.882	22.509	(15.861)	(8.626)	(1.090)	(6.877)	(7.235)	(4.678)	(7.235)	13.592		

Tabela 6 – Razčlenitev kreditov in drugih finančnih sredstev po preostali zapadlosti moratorijev za NLB Skupino

30. 9. 2021	Število dolžnikov	Skupaj	Od tega: zakonski moratoriji	Od tega: potekli	Bruto knjigovodska vrednost				
					Preostala zapadlost moratorijev				
					<= 3 mesece	> 3 mesece <= 6 mesecev	> 6 mesecev <= 9 mesecev	> 9 mesecev <= 12 mesecev	> 1 leto
Kredit in druga finančna sredstva, za katere je bil ponujen moratorij	228.101	2.042.017							
Kredit in druga finančna sredstva, za katere velja moratorij (odobreni)	203.705	1.745.314	1.497.513	1.720.051	24.901	-	-	362	-
od tega: gospodinjstva		1.013.602	975.664	1.011.255	2.347	-	-	-	-
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami		450.992	436.649	449.961	1.031	-	-	-	-
od tega: nefinančne družbe		720.790	510.954	697.874	22.554	-	-	362	-
od tega: mala in srednje velika podjetja		515.668	322.541	512.772	2.534	-	-	362	-
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami		500.601	323.274	480.918	19.320	-	-	362	-
31. 12. 2020	Število dolžnikov	Skupaj	Od tega: zakonski moratoriji	Od tega: potekli	Bruto knjigovodska vrednost				
					Preostala zapadlost moratorijev				
					<= 3 mesece	> 3 mesece <= 6 mesecev	> 6 mesecev <= 9 mesecev	> 9 mesecev <= 12 mesecev	> 1 leto
Kredit in druga finančna sredstva, za katere je bil ponujen moratorij	313.284	2.675.647							
Kredit in druga finančna sredstva, za katere velja moratorij (odobreni)	278.693	2.286.878	1.963.865	1.858.928	238.989	122.944	52.910	4.295	8.812
od tega: gospodinjstva		1.291.415	1.238.532	1.161.229	106.378	21.261	2.373	113	61
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami		473.846	457.305	409.957	52.509	10.297	1.083	-	-
od tega: nefinančne družbe		982.410	712.350	684.729	132.611	101.599	50.537	4.182	8.751
od tega: mala in srednje velika podjetja		711.957	460.471	542.764	64.212	55.717	40.988	4.182	4.094
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami		583.981	362.780	326.688	123.457	81.979	40.291	2.815	8.751

Tabela 7 – Informacije o novoodobrenih kreditih in drugih finančnih sredstvih, danih na podlagi na novo veljavnih javnih jamstvenih shem, uvedenih v odziv na krizo zaradi covida-19 za NLB Skupino

	Bruto knjigovodska vrednost		Najvišja vrednost jamstva, ki se lahko upošteva	Bruto knjigovodska vrednost
		od tega: restruktura- rirana		Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti
30. 9. 2021	Skupaj		Prejeta javna jamstva	
Novoodobreni krediti in druga finančna sredstva, za katere veljajo javne jamstvene sheme	199.794	49	61.996	183
od tega: gospodinjstva	31.767			84
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	14			-
od tega: nefinančne družbe	168.017	49	54.317	99
od tega: mala in srednje velika podjetja	147.540			99
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami	7.523			-
	Bruto knjigovodska vrednost		Najvišja vrednost jamstva, ki se lahko upošteva	Bruto knjigovodska vrednost
		od tega: restruktura- rirana		Izpostavljenosti, ki vstopajo v kategorijo nedonosnih izpostavljenosti
31. 12. 2020	Skupaj		Prejeta javna jamstva	
Novoodobreni krediti in druga finančna sredstva, za katere veljajo javne jamstvene sheme	134.596	49	38.439	-
od tega: gospodinjstva	18.532			-
od tega: krediti, zavarovani s stanovanjskimi nepremičninami	17			-
od tega: nefinančne družbe	116.051	49	33.980	-
od tega: mala in srednje velika podjetja	101.641			-
od tega: zavarovani s poslovnimi nepremičninami	7.440			-

4.5. CRR »Hitri popravek«

Evropska komisija je 26. junija 2020 objavila spremembo uredb (spremenjeni sta bili dve uredbi), da bi obravnavala vpliv pandemije covid-19 na gospodarstvo, z namenom povečati sposobnost kreditnih institucij za posojanje in prevzem izgub, povezanih s pandemijo.

Sprememba Uredbe (EU) št. 575/2013:

- sprememba izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke,
- podaljšanje določb o pripoznavanju pričakovanih kreditnih izgub skladno z MSRP 9 z 2018–2022 na 2020–2024,
- začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice,
- podaljšanje ugodnejše obravnave glede zahtev za rezervacije na izpostavljenosti, za katere jamči javni sektor, za 7 let. Ugodnejša obravnava je po navadi na voljo le za nedonosne kredite z jamstvom uradnih izvoznih kreditnih agencij.

Sprememba Uredbe (EU) št. 2019/876:

- Pospešitev veljavnosti:
 - določb o obravnavi nekaterih posojil, ki jih kreditne institucije dodelijo upokojujencem ali zaposlenim,
 - določb o spremembi tveganju prilagojenih donosnih izpostavljenosti do MSP (podporni faktor MSP)
 - ugodnejše obravnave izpostavljenosti do subjektov, ki upravljajo ali financirajo fizične strukture ali objekte, sisteme in omrežja, ki zagotavljajo ali podpirajo osnovne javne storitve (Infrastrukturni podporni faktor),
- Izvzetje iz odbitkov iz kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo.

Spremembe so pričele veljati neposredno naslednji dan po objavi v *Uradnem listu*, torej 27. junija 2020.

Do sedaj je NLB Skupina uvedla:

- spremembe v podpornem faktorju MSP,
- začasno obrnavo javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice,
- Izvzetje iz odbitkov iz kapitala CET1 za preudarno vrednoteno programsko opremo,
- Spremembo izračuna količnika finančnega vzvoda za izključitev rezerv centralne banke.

Spremembe podpornega faktorja MSP so bile uvedene leta 2019 v CRR II v členu 501, ki vsebuje znižanja kapitalskih zahtev za kreditno tveganje pri izpostavljenosti do MSP. Prag za upravičenost do podpornega faktorja MSP se je povečal z 1,5 na 2,5 mio EUR, z dodatnim faktorjem 0,85 (dodatek k prejšnjim 0,7619).

Začasna obravnava javnega dolga, izdanega v valuti druge države članice, je določena v novem členu 500a CRR in velja za okvir kreditnega tveganja do 31. decembra 2024. Za izpostavljenosti do enot centralne ravni držav in centralnih bank držav članic, kadar so te izpostavljenosti denominirane in financirane v domači valuti druge države članice, se uporabi utež tveganja:

- 0 % do 31. decembra 2022,
- 20 % v letu 2023,
- 50 % v letu 2024.

V skladu s členom 36 (b) CRR in Uredbo (EU) 2020/2176 so neopredmetena sredstva od decembra 2020 dalje delno odbitek od kapitala in delno vključena v izračun RWA.

5. Likvidnost

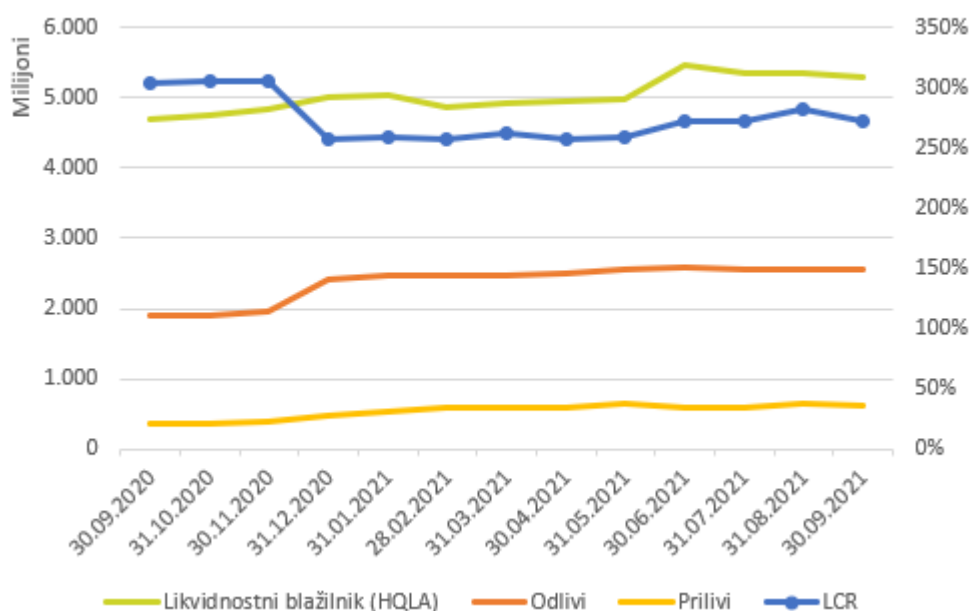
(Člen 451a (2) CRR)

Količnik likvidnostnega kritja

NLB Skupina ohranja zelo ugodno likvidnostno pozicijo (tudi na nivoju posameznih bančnih članic), visoko nad opredeljeno pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. V preteklem letu (v obdobju od 30. septembra 2020 do 30. septembra 2021) je LCR NLB Skupine znašal med 257% in 306% (272,4% na dan 30. september 2021). Presežek visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA) je v NLB Skupini na izjemno visokem nivoju in je v preteklem letu znašal med 2,98 milijard EUR in 3,45 milijard EUR (3,35 milijard EUR na dan 30. september 2021).

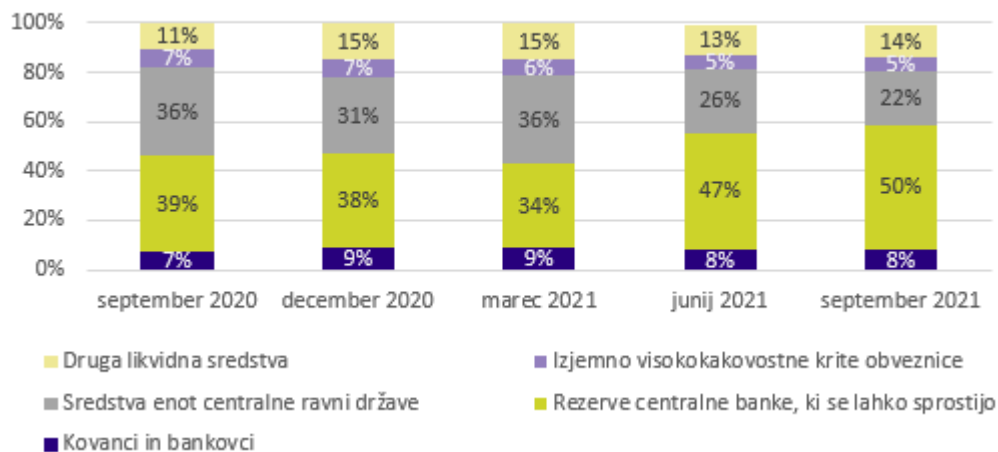
NLB Skupina je 30. decembra 2020 pridobila nove odvisne družbe (bančne članice Komercialne banke Beograd), kar je povzročilo visoko povečanje odlivov ter relativno manjše povečanje HQLA zaradi posebnosti pri izračunu konsolidiranega LCR na nivoju NLB Skupine, pri čemer se pri vsaki bančni članici upošteva likvidnostne rezerve v posamezni valuti samo do višine neto odlivov v tej isti valuti.

NLB Skupina: gibanje LCR in postavk za izračun LCR

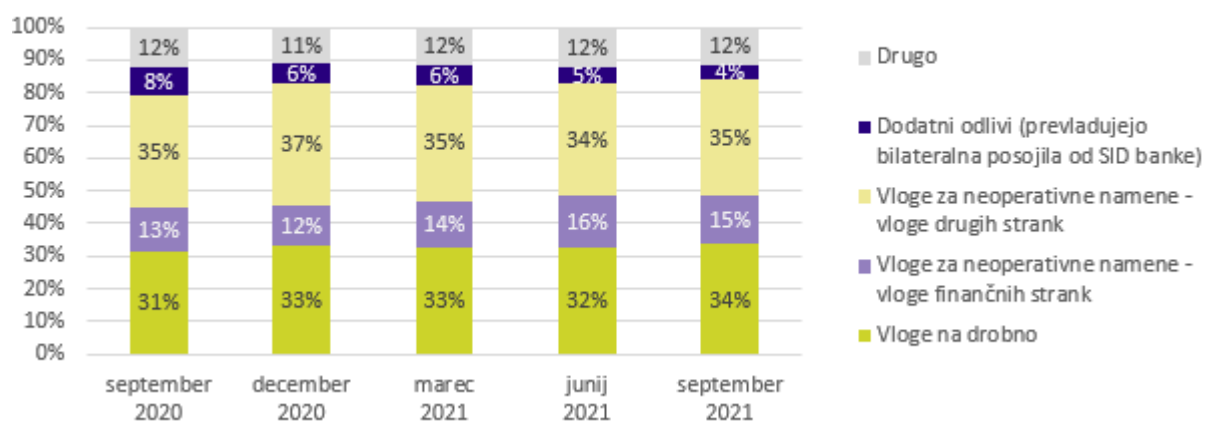

Struktura HQLA, odlivov in prilivov v časovnem obdobju enega leta je prikazana v spodnjih grafih.

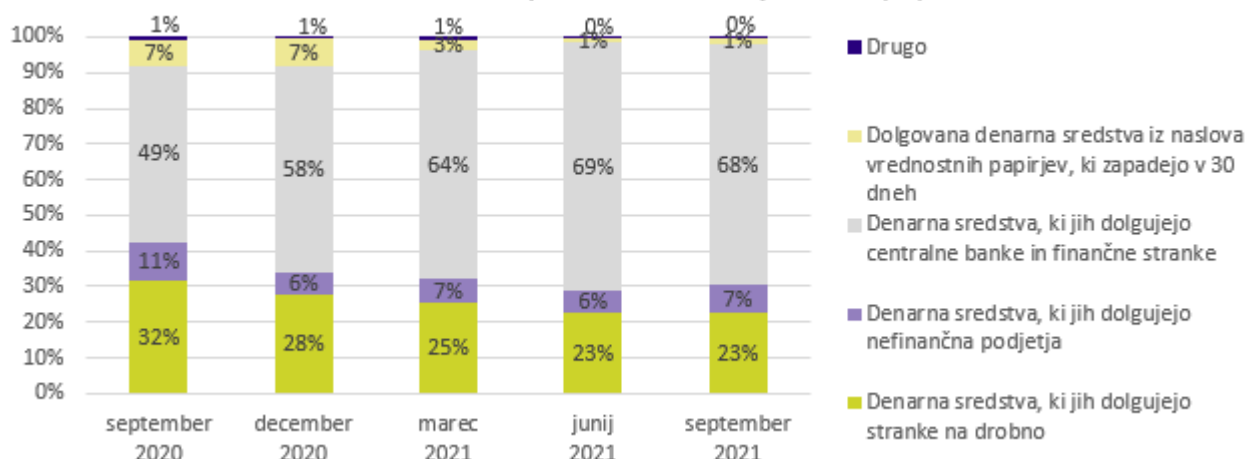
LCR NLB Skupina: struktura HQLA (%)

LCR NLB Skupina: struktura odlivov (%)

LCR NLB Skupina: struktura prilivov (%)

Koncentracija virov financiranja in likvidnosti

V skladu s poslovnim modelom so osnovni vir financiranja NLB Skupine depoziti nebančnega sektorja. Baza depozitov NLB Skupine je zelo stabilna in raznolika. Ker so nebančni depoziti zelo pomembni za financiranje NLB Skupine, je izjemno pomembna omejitev visoke koncentracije. Želena diverzifikacija je dosežena z uporabo različnih instrumentov, uporabljajo pa se tudi limiti za posamezne vrste nasprotnih strank. Odvisnost od financiranja na medbančnem trgu je majhna. NLB Skupina upošteva koncentracijo virov financiranja ter s tem skrbi za dobro diverzifikacijo financiranja in preprečevanje neželenih učinkov koncentracije. Za depozite nebančnega sektorja kot glavne vire financiranja NLB Skupine je določen limit, ki preprečuje previsoko koncentracijo depozitarjev.

Limit je določen tudi za druge članice NLB Skupine in opredeljen v Standardih upravljanja tveganj v NLB Skupini, katerim morajo članice prilagoditi vrednosti limitov v svojih politikah in jih upoštevati. O vseh odstopanjih od limitov morajo poročati matični banki in jih utemeljiti. O strukturi financiranja se mesečno seznanja Odbor za upravljanje z bilanco. Na ravni NLB Skupine je koncentracija 30 največjih depozitarjev konec septembra 2021 znašala 2,9 % skupnih obveznosti.

Opis sestave likvidnostnega blažilnika NLB Skupine

Likvidnostni blažilnik predstavlja najbolj likvidna sredstva, ki so na voljo takoj in se lahko uporabijo v primeru stresnih razmer, znotraj kratkoročnega časovnega obdobja (znotraj 1 meseca). Sestavljen je iz gotovine, stanja pri centralni banki (brez obvezne rezerve) in notranje opredeljenih neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (dolžniških vrednostnih papirjev), ki jih je mogoče unovčiti s pomočjo repo ali s prodajo brez večje izgube vrednosti. Pri uporabi teh sredstev ni nobenih pravnih, regulativnih ali operativnih ovir.

Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialni pozivi k zavarovanju

NLB Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, da bi podprla pravne osebe in finančne ustanove pri upravljanju finančnih izpostavljenosti (poslovanja) ter z namenom upravljanja tveganj NLB Skupine, na primer obrestnega tveganja in deviznega tveganja.

NLB Skupina zmanjšuje tveganje CCR iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Izvajajo se tudi klirinške transakcije prek klirinške hiše za ustrezne transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti. Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevnemu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR). Banka dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotno stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Z vidika LCR je izpostavljenost CCR iz naslova izvedenih finančnih instrumentov majhna in ne beležijo se znatni odlivi.

Valutna neusklajenost v LCR

Banka aktivno upravlja izpostavljenosti iz likvidnostnega tveganja in potrebe po financiranju znotraj poslovnih subjektov, poslovnih področij in valut ter med njimi, upošteva pravne, regulativne in operativne omejitve prenosljivosti likvidnosti. Posebne lastnosti in likvidnostna tveganja pozicij v tuji valuti se upoštevajo zlasti pri pripravi načrta denarnih tokov po posameznih valutah.

V NLB Skupini ni valutne neusklajenosti v LCR. Kazalnik LCR je dosežen v vseh valutah, ker ima NLB Skupina dovolj likvidnostnih rezerv v vseh valutah, v katerih lahko pride do odlivov. Najpomembnejša valuta NLB Skupine je evro. Skupina poroča LCR tudi v drugi pomembni valuti, ki je od pridobitve Komercialne banke Beograd dalje (od 30. decembra 2020) srbski dinar (RSD), medtem ko je bila pred tem druga pomembna valuta makedonski denar (MKD). Na dan 30. september 2021 so skupne obveznosti v RSD predstavljale 6,92 % skupnih obveznosti NLB Skupine, zato se RSD šteje za pomembno valuto.

Druge postavke v izračunu LCR, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR

NLB Skupina se osredotoča na aktivnosti poslovanja s prebivalstvom, zato sestava bilance ne vsebuje nobenih kompleksnih produktov. V izračunu LCR ni nobenih drugih postavk, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR.

Likvidnost Banke je trdna, obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv pa visok. Sektor Tveganj je mnenja, da je likvidnostna pozicija trdna in bo ostala na visoki ravni, kar se odraža tudi v načrtovanju likvidnosti in napovedih denarnih tokov.

Tabela spodaj ponazarja vrednosti in podatke za vsako od štirih koledarskih četrtletij (januar–marec, april–junij, julij–september, oktober–december). Izračunane so kot enostavno povprečje opazovanj na zadnji koledarski dan posameznega meseca za obdobje 12 mesecev pred iztekom vsakega četrtletja.

Tabela 8 – EU LIQ1 – Kvantitativne informacije o LCR za NLB Skupino, podatki v milijonih

Četrtoletje, ki se konča na	Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 3. 2021	31. 12. 2020	30. 9. 2021	30. 6. 2021	31. 3. 2021	31. 12. 2020
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti	12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokokokakovostna likvidna sredstva								
1 Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	-	-	-	-	5.064	4.912	4.755	4.493
Likvidnostni odlivi								
2 Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	13.503	12.465	11.416	10.121	793	728	664	614
3 <i>Stabilne vloge</i>	9.889	9.050	8.188	7.128	494	452	409	356
4 <i>manj stabilne vloge</i>	2.551	2.351	2.176	2.220	299	275	255	257
5 Nezavarovano grosistično financiranje	2.491	2.307	2.108	1.861	1.195	1.106	1.012	902
7 <i>Vloge za neoperativne namene (vse nasprotnne stranke)</i>	2.491	2.306	2.108	1.861	1.194	1.105	1.011	901
8 <i>Nezavarovani dolg</i>	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Dodatne zahteve	1.938	1.864	1.777	1.643	285	288	284	263
11 <i>Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem</i>	139	148	153	144	139	148	153	144
13 <i>Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti</i>	1.799	1.715	1.625	1.498	146	139	132	118
14 Druge pogodbene obveznosti financiranja	191	181	167	121	80	73	56	38
15 Druge pogoje obveznosti financiranja	1.136	1.089	1.042	994	68	65	62	60
16 SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					2.420	2.259	2.079	1.875
Likvidnostni prilivi								
18 Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	731	643	566	523	539	465	397	362
19 Drugi likvidnostni prilivi	11	13	13	18	11	13	13	18
20 SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	742	657	579	541	550	478	410	379
EU-20c <i>Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %</i>	742	657	579	541	550	478	410	379
SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST								
21 LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	5.064	4.912	4.755	4.493
22 SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	1.870	1.781	1.669	1.496
23 KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA	-	-	-	-	271,86%	277,78%	287,02%	302,88%

6. Priloga

Seznam vseh zahtevanih četrletnih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR

Člen	Zahteva	Chapter	Page
436	Področje uporabe		
	(a) ime institucije, za katero se uporablja ta uredba;	3	5
438	Kapitalske zahteve in zneski tveganju prilagojenih izpostavljenosti		
	(d) skupni znesek tveganju prilagojenih izpostavljenosti in pripadajoče skupne kapitalske zahteve, določene v skladu s členom 92, ki se razčlenijo po različnih kategorijah tveganja iz dela 3, ter, kjer je ustrezno, pojasnilo učinkov neodbitnih postavk od kapitala zaradi uporabe kapitalskih pragov na izračun kapitala in zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti;	4.2	8
	(h) razlike v zneskih tveganju prilagojenih izpostavljenosti med tekočim obdobjem razkritja in neposredno predhodnim obdobjem razkritja, ki so posledica uporabe notranjih modelov, vključno z opisom ključnih dejavnikov, ki pojasnjujejo te razlike.	/	/
447	Ključne metrike		
	Institucije razkrijejo naslednje ključne metrike v tabelarni obliki: (a) sestavo kapitala in kapitalskih zahtev, izračunanih v skladu s členom 92; (b) znesek skupne izpostavljenosti tveganju, izračunan v skladu s členom 92(3); (c) kjer je ustrezno, znesek in sestavo dodatno potrebnega kapitala, ki ga institucije morajo imeti v skladu s točko (a) člena 104(1) Direktive 2013/36/EU; (d) svojo zahtevo po skupnem blažilniku, ki ga institucije morajo imeti v skladu s poglavjem 4 naslova VII Direktive 2013/36/EU; 7.6.2019 L 150/198 Uradni list Evropske unije SL (e) svoj količnik finančnega vzvoda in mero skupne izpostavljenosti, kot se izračunata v skladu s členom 429; (f) naslednje informacije v zvezi s svojim količnikom likvidnostnega kritja, kot se izračuna v skladu z delegiranim aktom iz člena 460(1): (i) povprečno vrednost oziroma povprečne vrednosti svojega količnika likvidnostnega kritja za vsako četrletje zadevnega obdobja razkritja, in sicer na podlagi opazovanj ob koncu meseca za predhodno 12- mesečno obdobje; (ii) povprečno vrednost oziroma povprečne vrednosti skupnih likvidnostnih sredstev po ustreznih odbitkih, ki so vključena v likvidnostni blažilnik na podlagi delegiranega akta iz člena 460(1), za vsako četrletje zadevnega obdobja razkritja, in sicer na podlagi opazovanj ob koncu meseca za predhodno 12-mesečno obdobje; (iii) povprečne vrednosti svojih likvidnostnih odlivov, likvidnostnih prilivov in neto likvidnostnih odlivov, kot se izračunajo na podlagi delegiranega akta iz člena 460(1), za vsako četrletje zadevnega obdobja razkritja, in sicer na podlagi opazovanj ob koncu meseca za predhodno 12-mesečno obdobje; (g) naslednje informacije v zvezi s svojo zahtevo glede neto stabilnega financiranja, kot se izračuna v skladu z naslovom IV dela 6: (i) količnik neto stabilnega financiranja ob koncu vsakega četrletja ustreznega obdobja razkritja; (ii) razpoložljivo stabilno financiranje ob koncu vsakega četrletja ustreznega obdobja razkritja; (iii) potrebno stabilno financiranje ob koncu vsakega četrletja ustreznega obdobja razkritja; (h) svoje količnike kapitala in kvalificiranih obveznosti ter njihovi sestavini, števec in imenovalec, kot se izračunajo v skladu s členoma 92a in 92b, razčlenjene na ravni vsake skupine v postopku reševanja, kjer je to ustrezno.	1	3
451a	Likvidnostne zahteve		
	2. Institucije razkrijejo naslednje informacije v zvezi s svojim količnikom likvidnostnega kritja, kot se izračuna v skladu z delegiranim aktom iz člena 460(1): (a) povprečno vrednost ali povprečne vrednosti, kot je primerno, svojega količnika likvidnostnega kritja za vsako četrletje zadevnega obdobja razkritja, in sicer na podlagi opazovanj ob koncu meseca za predhodno 12- mesečno obdobje;	5	16

(b) povprečno vrednost ali povprečne vrednosti, kot je primerno, skupnih likvidnostnih sredstev po ustreznih odbitkih, ki so vključena v likvidnostni blažilnik na podlagi delegiranega akta iz člena 460(1), za vsako četrtletje zadevnega obdobja razkritja, in sicer na podlagi opazovanj ob koncu meseca za predhodno 12- mesečno obdobje, ter opis sestave tega likvidnostnega blažilnika;	5	16
(c) the averages of their liquidity outflows, inflows and net liquidity outflows as calculated in accordance with the delegated act referred to in Article 460(1), based on end-of-the-month observations over the preceding 12 months for each quarter of the relevant disclosure period and the description of their composition.	5	16

Legenda:

/ ni relevantno